

המלצות לעונה בפרדס באזור גליל גולן – מאי 2019

חיגור שני באור למניעת נשירת חנטים

בשבועיים האחרונים בוצע החיגור השני בזן אור, הוראות נשלחו כבר בחודש אפריל. מטרת החיגור השני היא מניעת נשירת חנטים חזקה בחודש מאי המשופע באירועי חום כבדים בדרך כלל. בעצים בוגרים מנטיעת 2012 והלאה נבצע חיגור גזע. בעצים צעירים יחסית מנטיעת 2013 והלאה נבצע חיגור שני ב 80% מהזרועות. יש סכנה של חיגור גזע ע"י אנשים לא מקצועיים, בחיגור גזע בעצים צעירים חשוב להימנע מחיגור אגרסיבי וכניסה ופגיעה בעצה, במקרה זה נגרם סבל לעץ, הצהבת עצים וקבלת יבול נמוך עם פירות קטנים, החתוך צריך להתבצע על ידי אנשים שתודרכו כהלכה וביצוע של חיתוך בקליפת העץ (בשיפה) בלבד. בעצים בוגרים הבעיה הפוכה, חדירה לא מספקת לקליפת העץ וביצוע לא יעיל של הפעולה, יש לבדוק היטב את החיגורים.

פגיעה בעצה כתוצאה מחיגור גזע חזק מידי

הצהבת עלים כתוצאה מחיגור גזע

הלבנה למניעת נזקי קרינה וחום

בעצים בהם הגיזום חשף את הגזע וזרועות העץ לקרינת שמש יש להלבין בסיד כבוי בריכוז 40% + דבק פלסטי 1%. ההלבנה תעשה במריחה במברשת על האזורים החשופים לשמש. בעקבות נסיון טוב של חלק מהפרדסנים מומלצת גם הלבנה בתכשיר היפרסיד ביחס של 1 ל 3 עם מים, ניתן לרסס על הגזעים והזרועות, לא לריסוס הנוף והעלווה.

גיזום

בחודש אפריל מאי אין לגזום הדורים בפעולות מסיביות: גיזום צמרת, שדירה, מעברים ושמלה. נמצא לאחרונה שגיזום זה מעודד לבלוב מלאכותי בתקופה זו ומתחרה בחנטים הצעירים ומפיל אותם. גיזום זה ניתן לביצוע רק בסיום נשירת החנטים הטבעית של כל זן: אשכוליות ותפוזים החל מהמחצית השניה של חודש מאי. הדס, מיכל, מינאולה, אורה ומירב החל מתחילת יוני ובזן אור החל מאמצע חודש יוני.

גיזום שאינו מעודד לבלוב: גיזום יבש, ניקוי זרועות וגזע מצמוחים והסרת ענפים מבסיסם מותרים בכל התקופות.

הגדלת פרי - בזנים ליים, אשכוליות ותפוזים, יש לבצע בימים אלה את הריסוס השני. ראו הוראות בדפון אפריל האזורי שפורסם לפני מספר שבועות.

הגדלת פרי בזני המנדרינות

קלמנטינה מיכל בעודף חנטים

1. בקוטר חנטים **10-15 מ"מ** NAA 300 ח"מ = אלפנול סופר, או אלפרון 0.15%, או אלפטין 0.075% + בונוס 4%
2. לאחר **7 ימים** מהריסוס הראשון, במידה ועדיין רוצים לבצע דילול נוסף, ביצוע ריסוס נוסף NAA 300 ח"מ = אלפנול סופר, או אלפרון 0.15%, או אלפטין 0.075% + בונוס 3%
3. במידה ויש רצון לדלל עדיין פרי בגודל גדול יש לבצע בקוטר חנטים **20 - 30 מ"מ** ריסוס של TPA 3-5-6 10 ח"מ = מקסים 10 טבליות ל - 1000 ליטר מים, או טופס 0.03% + בונוס 2%. בחלקות מיכל בהן רמת החנטה בינונית ומטה, או לאחר ריסוס הדילול הראשון יש לבצע ריסוס הגדלת פרי בלבד - בקוטר חנטים **15-20 מ"מ** מגדילון 0.1% + בונוס 4%

מנדרינה מירב ואורה בעודף חנטים

1. בקוטר חנטים **10-15 מ"מ** מגדילון 0.1% + בונוס 4%
2. בקוטר חנטים **15-20 מ"מ** NAA 300 ח"מ = אלפנול סופר, או אלפרון 0.15%, או אלפטין 0.075% + בונוס 3%
3. לאחר **7 ימים** מהריסוס השני יש לרסס מגדילון או פריגן 0.1% + בונוס 2% בחלקות מירב ואורה בהן רמת החנטה בינונית ומטה יש לבצע ריסוסי הגדלת פרי בלבד - בקוטר חנטים **15-20 מ"מ** מגדילון 0.1% + בונוס 4%

מנדרינה אודם בעודף חנטים

1. בקוטר חנטים **10-15 מ"מ** פריגן 0.1% + בונוס 4%
2. **במידה ויש עדיין עודף חנטים לאחר הריסוס הראשון יש לרסס רסוס שני לדילול עם NAA** בקוטר חנטים **15-20 מ"מ** NAA 300 ח"מ = אלפנול סופר, או אלפרון 0.15%, או אלפטין 0.075% + בונוס 3%
3. בקוטר חנטים **20-25 מ"מ** מגדילון 0.1% + בונוס 2% בזן אודם מבוקש בשוק המקומי רק פרי מגודל 70 מ"מ ומעלה, פרי קטן לא מבוקש כלל או שנמכר במחירים נמוכים מאוד.

במידה ואין עודף חנטים באודם לאחר הריסוס הראשון יש לרסס רסוס שני להגדלה בלבד לאחר **7 ימים** מהריסוס הראשון מגדילון או פריגן 0.1% + בונוס 3%

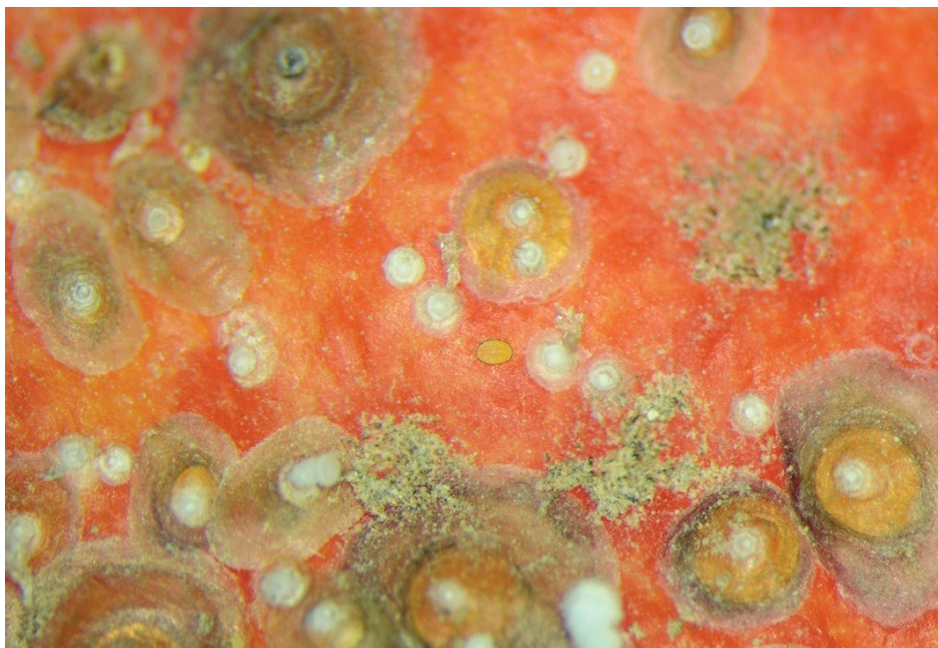
יש לבצע את ריסוסי חומרי הצמיחה בלילה ולא בזמן אירוע חמסין כבד . ריסוסים במטרה לדלל פרי, אין לבצע לפני ימים חמים מאוד, עלול להתרחש דילול יתר. יש להקפיד על רישום מדויק של הטיפולים, על מנת לאפשר משלוח פרי לשווקים שלא מתירים בהם שימוש ב - 2-4-DP

הוראות הגדלה ודילול בזן אור יפורסמו בדפון יוני.

בכל מקרה של התלבטות בנושא דילול פרי באחד הזנים יש להתייעץ בטלפון או במייל, איתי או עם אנשי השדה של בתי האריזה

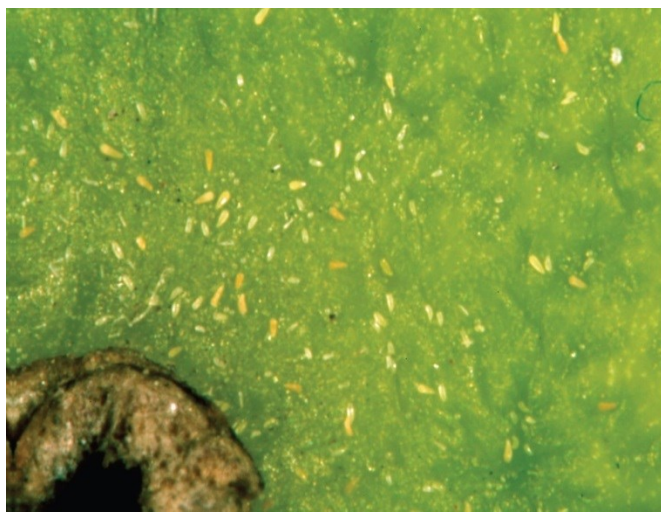
הדברת מזיקים

כנימות ממוגנות – כנימה אדומה - יש לבצע ניטור קפדני על החנטים החל מהמחצית השנייה של חודש אפריל וכאשר מבחינים בנוכחות של זחלנים או כיפות לבנות על החנטים יש לרסס. ריסוס מאוחר יותר לא יהיה יעיל. יש לתאם את מועד הריסוס עם הפקחים. במידה ויש צורך לרסס מידי שנה צריך לרסס בתכשירים שונים לסירוגין. טייגר, קוברא וטריגון בקבוצה אחת בריכוז 0.1% בנפח תרסיס 300-400 ליטר לדונם, או מובנטו בריכוז של 0.09%, או שמן קיצי בריכוז 2% בנפח גבוה של 1000 ליטר לפחות.

כנימה אדומה (צילום: ד"ר רועי כספי)

אקרית חלודה – בתקופה הקרובה עם הופעת האקריות הראשונות על גבי החנטים יש לטפל בתכשירי אבמקטין בריכוז של 0.075% + שמן קיזי 0.5%, יש לבצע את הריסוס בתחילת הלילה, בגלל התפרקות תכשירי האבמקטין בקרינת השמש.

אקרית החלודה (צילום: ד"ר רועי כספי)

אקרית מזרחית – עם הופעת האקריות הראשונות על גבי העלים יש לרסס בתכשיר מטאור בריכוז 0.1%, תכשיר זה נוסה בעונה הקודמת במספר רב של אתרים והדביר את האקרית בצורה טובה ולמשך זמן ארוך. אין להשתמש במטאור ביותר מפעם אחת בעונה מחשש לשבירת התכשיר. התכשיר אנווידור הדביר בשנים האחרונות אקרית מזרחית ברמה נמוכה ביותר. תכשירי פנבוטטין אוכסיד (אקרימיט, בוטרקס וטורק) **יצאו משימוש לפרי הדר ליצוא.**

התכשירים המופיעים בדפון זה מאושרים ליצוא על פי הרשימה שעודכנה בשנה האחרונה, רשימת תכשירים מותרים מעודכנת תשלח בימים הקרובים.

יש חברות יצוא המחמירות יותר. על הפרדסן לקבל את רשימת החומרים המותרים לשימוש מהיצואן שישווק את הפרי בעונה הקרובה, ורק בהתאם לרשימה זו יש לנהוג.

**בברכה
ניצן רוטמן**

